

Nr. 29.
16.
nóvbr.

Lög

um

lánsdeild við Fiskiveiðasjóð Íslands.

Vjer Frederik hinn Áttundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallt á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Við Fiskiveiðasjóð Íslands, sem stofnaður er með lögum 10. nóvbr. 1905, skal setja á fót lánsdeild, til að veita aðgang að lánum gegn veði í fiskiskipum, bátum og öðrum eignum, er heyra til þess, að reka fiskiveiðar.

2. gr.

Sem tryggingarfje fyrir lánsdeild Fiskiveiðasjóðsins skulu vera 100,000 krónur af sjálfum Fiskiveiðasjóðnum. Landssjóðurinn ábyrgist, að þótt Fiskiveiðasjóðurinn fyrir einhver óhöpp kynni að verða minni en 100,000 krónur, þá skuli þó tryggingarfje þetta nema þeirri upphæð. Tryggingarfjeð, ásamt skuldabryfum þeim, sem lánsdeildin fær frá lántakendum sínum, með þeirri samstaklegu (sólídarisku) ábyrgð, sem síðar getur um, svo og allar aðrar eignir hennar, eru því til tryggingar, að lánsdeildin fullnægi skuldbindingum sínum.

3. gr.

Lánsdeild Fiskiveiðasjóðsins getur gefið út vaxtabryf, er hljóða upp á handhafa, en geta orðið skrásett upp á nafn. Upphæð þeirra samtals má eigi fara fram úr fimmfaldri upphæð tryggingarfjárins og varasjóðsins til samans. Eigi heldur má nokkru sinni vera í umferð manna á milli stærri upphæð af vaxtabryfum þessum, en upphæð skuldabryfja þeirra, sem lánsdeildin á.

4. gr.

Fje lánsdeildarinnar skal lána út gegn veði í íslenskum skipum, bátum, fasteignum og öðrum eignum hjer á landi, sem notuð eru til fiskiveiða eða til að gjöra aflann að verðmætri vöru. Til frekari tryggingar má einnig heimta, þegar þörf þykir á, persónulega ábyrgð, sjerstaklega fyrir því, að veðin sjeu fyrir hendi.

Ekki má lán út á nokkurt einstakt veð nema meiru en 40,000 kr., og eigi meiru en helmingi af upphæð þeirri, sem veðið er váttryggt fyrir í váttryggingarfjelagi, er stjórnsarráðið tekur gilt. Veðsetja skal einnig váttryggingarupphæðina. Lána má gegn öðrum veðrjetti, þótt veðið sje veðsett með fyrsta veðrjetti opinberum sjóði, þó svo að lánsupphæðirnar samtals fari ekki fram úr hálfvirði veðsins.

Stjórn lánsdeildarinnar skal nákvæmlega gæta þess, að taka ekki sem gilt veð þær eignir, sem búast má við að missi söluverð sitt, áður en lánið er að fullu endurborgað.

Autoriseret Oversættelse i Henhold til Lov 18. September 1891.

LOV

om

en Laaneafdeling af Islands Fiskerifond.

Nr. 29.
16.
Novbr.

Vi Frederik den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Ved den ved Lov af 10. Novbr. 1905 oprettede Islands Fiskerifond, skal der oprettes en Laaneafdeling, der yder Laan mod Pant i Fiskerskibe, Baade og andre til Fiskeribedrift hørende Ejendele.

§ 2.

Som Garantifond for Laaneafdelingen tjener 100,000 Kr. af Fiskerifondens Grundkapital; Landskassen hæfter for, at denne Garantifond ikke ved Tab ved Hovedafdelingens Virksomhed nedbringes under 100,000 Kr. Garantifonden tilligemed de Gældsbreve, som Laaneafdelingen modtager af sine Debitorer med det neden for anførte solidariske Ansvar, samt alle dens øvrige Midler tjene til Sikkerhed for Opfyldelsen af Laaneafdelingens Forpligtelser.

§ 3.

Fiskerifondens Laaneafdeling kan udstede Obligationer, der lyde paa Ihænderhaveren, men kunne noteres paa Navn. Deres samlede Beløb maa ikke overstige det femdobbelte af Garantifondens og Reservefondens samlede Beløb; ej heller maa der til nogen Tid cirkulere et større Beløb af Obligationer end det Beløb af Panteobligationer, som Laaneafdelingen ejer.

§ 4.

Laaneafdelingens Midler udlaanes mod Pant i islandske Fartøjer, Baade, faste Ejendomme og andre Ejendele her i Landet, der benyttes til Fiskeribedrift eller til Fangstens Tilberedning til afsættelig Vare; til yderligere Sikkerhed, særlig for Panternes Tilstedeblivelse, kan, naar det skønnes nødvendigt, betinges personlig Kaution.

Laan maa ikke i noget enkelt Pant udgøre mere end 40,000 Kr. og maa ikke overstige Halvdelen af den Sum, hvortil Pantet i et af Ministeriet godkendt Assurance-selskab er assureret; der skal tillige gives Pant i Assurancesummen. Der kan gives Laan mod 2den Prioritet næst efter Laan mod 1ste Prioritet af en offentlig Kasse, dog at det samlede Laan skal holdes indenfor Pantets halve Værdi.

Det paahviler Afdelingens Bestyrelse noje at paase, at der ikke ydes Laan i saadanne Panter, som kunne forventes inden Laanets Tilbagebetaling at tabe deres Omsætningsværdi.

Nr. 29. Lov af 16. November om en Laaneafdeling af Islands Fiskerifond.

Nr. 29.
16.
nóvbr.

5. gr.

Lántakendur ábyrgjast, auk þeirrar upphæðar, er þeir á hverjum tíma skulda, jafnframt samstaklega (in solidum) aðrar skuldbindingar lánsdeildarinnar, þó eigi með meiri upphæð en 10% af því, sem lán þeirra var upphaflega. Nú hrekkur varasjóður lánsdeildarinnar ekki til að borga skaða, er hún hefur orðið fyrir, og skal þá, áður en gripið er til tryggingarfjárins, jafna niður á lántakendur aukagjaldi til varasjóðsins, svo sem þörf er á til að bæta skaðann.

Niðurrjöfnunin skal vera í hlutfalli við hinar upphaflegu upphæðir lánanna, og má ekki nema meiru samtals en 10% af þeim. Eftir ákvörðun stjórnar lánsdeildarinnar má skipta henni niður á fleiri eða færri ár.

Þegar lán er borgað að fullu, má eigi veita viðurkenningu fyrir því, nema með þeim fyrirvara, að lánsdeildin hafi rjett til að grípa til hinnar samstaklegu (sólídarisku) ábyrgðar; en ekki síðar en reikningsskilum fyrir næsta ár er lokið, skal stjórn lánsdeildarinnar skýra frá, hvort og að hve miklu leyti taka þurfi til ábyrgðar þessarar. Veðskuldabryfið má þó afmá, þegar lánið er endurborgað, ef önnur trygging er sett fyrir hinni samstaklegu (sólídarisku) ábyrgð.

Verði þörf á því að grípa til tryggingarfjárins til að fullnægja skuldbindingum lánsdeildarinnar, skal endurborga það jafnskjótt og hagur lánsdeildarinnar leyfir það.

6. gr.

Þeir, sem fengið hafa, eða ætla að fá, lán úr lánsdeildinni, hafa rjett til að fá að sjá, hverjir hafa fengið lán hjá lánsdeildinni og hverja tryggingu þeir hafa sett fyrir lánum sínum.

7. gr.

Lán þau, sem lánsdeildin veitir, hefur hún heimild til að borga út í vaxtabryfjum um eftir ákvæðisverði þeirra, en stjórn lánsdeildarinnar er skyld til, ef lántakandi óskar þess, að koma vaxtabryfunum í peninga, án þess að hann þurfi að borga annað en beinan kostnað.

8. gr.

Lántakandi skal greiða árlega fyrir fram, sem tillag til kostnaðar og varasjóðs, $\frac{1}{2}$ % af hinni upphaflegu upphæð lánsins, þangað til því er að fullu lokið. Annað gjald til kostnaðar og varasjóðs borga lántakendur ekki, sbr. þó 5. gr.

9. gr.

Í reglugjörð fyrir lánsdeildina, er stjórnarráðið semur, skal gjöra frekari ákvæði að því er snertir lánsdeildina, þar á meðal tryggilegar reglur um eptirlit með því, hvernig veðunum er haldið við. Leggja má fyrir sýslumenn og sveitarstjórnir að veita stjórn lánsdeildarinnar aðstoð, er hún kynni að óska eptir, í tilliti til skoðunar og virðingar á eignum þeim, er menn ætla að setja að veði fyrir láni úr lánsdeildinni. Enn fremur eru stjórnir innlendra váttryggingarfjelaga skyldar að gefa skýrslur og yfirlýsingar að því er veðin snertir.

Í reglugjörðinni fyrir lánsdeildina skal setja reglur um, að lánin falli til útborgunar, ef tryggingin fyrir þeim minnkar, um, að lánin skuli vera óuppsegjanleg og um árlegar afborganir. Hvert lán skal vera borgað að fullu innan 15 ára frá því það var tekið. Frest má veita einstök ár á afborgunum, ef stjórn lánsdeildarinnar þykir ástæða til, þó svo, að lánið sje að fullu endurborgað á þeim tíma, sem upphaflega var ákveðinn, þó má, ef sjerstaklega stendur á, lengja afborgunartíma frá því, sem upphaflega hefur

§ 5.

Laantagerne hæfte — foruden for det til enhver Tid skyldige Beløb — tillige med indtil 10 % af Laanets oprindelige Beløb solidarisk for Laaneafdelingens øvrige Forpligtelser. Saafremt Afdelingens Reservefond ikke tilstrækker til Dækning af indtraadte Tab, bliver der forinden Garantifonden angribes saavidt nødvendigt at paaligne Laantagerne ekstraordinære Bidrag til Reservefonden.

Paaligningen foretages i Forhold til Laanenes oprindelige Beløb og maa ikke udgøre mere end ialt 10 % heraf; den kan efter Laanebestyrelsens Bestemmelse fordeles paa flere Aar.

Ved Indfrielsen af et Laan meddeles kun Kvittering under Forbehold af Afdelingens Ret ifølge denne solidariske Hæften; men senest ved Opgørelsen af det følgende Aars Regnskab skal Laanebestyrelsen opgive, hvor vidt og i hvilket Omfang det maatte være nødvendigt at gøre denne Hæftelse gældende. Ved Laanets Indfrielse kan dog meddeles fuld Kvittering af Panteobligationen mod en passende Sikkerhedsstillelse.

Bliver det for at opfylde Laaneafdelingens Forpligtelser nødvendigt at angribe Garantifondet, skal det forbrugte restitueres, saa snart Afdelingens Status tillader det.

§ 6.

Laaneafdelingens Debitorer samt eventuelle Laansøgere i samme ere berettede til at erholde Oplysninger om, hvem der har faaet Laan i Laaneafdelingen samt om den for Laanene stillede Sikkerhed.

§ 7.

De Laan, som Afdelingen bevilger, er den berettiget til at udbetale i Obligationer efter deres paalydende Beløb, men Laantageren har Ret til at forlange, at Bestyrelsen uden Godtgørelse, men imod Erstatning af udlagte Omkostninger besørger Obligationerne omsatte i rede Penge.

§ 8.

Som Tilskud til et Administrations- og Reservefond betaler Laantagerne aarlig forud $\frac{1}{2}$ % af Laanets oprindelige Beløb, indtil det er fuldtud afbetalt. Yderligere Administrations- og Reservefondsbidrag betales ikke, jfr. dog § 5.

§ 9.

I et af Ministeriet udfærdiget Regulativ for Laaneafdelingen bliver at fastsætte nærmere Bestemmelser om Laanevirksomheden, derunder betryggende Regler om Tilsyn med Panternes Vedligeholdelse. Med Hensyn til Besigtigelse og Vurdering af de Ejendele, hvori der søges Laan, kan det paalægges Sysselmænd og kommunale Mynigheder at yde Bistand efter Bestyrelsens Begæring, ligesom det kan paalægges Bestyrelserne for indenlandske Assuranceselskaber at afgive Indberetninger og Erklæringer vedrørende Panterne.

I Laaneafdelingens Regulativ bør fastsættes Regler om, at Laanene forfalder, naar Sikkerheden forringes, om Laanenes Uopsigelighed, samt om de aarlige Afdragsbetalinger. Laanene skal senest være tilbagebetalte i Løbet af 15 Aar. Naar dertil anses tilstrækkelig Anledning, kan Laaneafdelingens Bestyrelse i enkelte Aar give Hensland med de stipulerede Afdrag, dog saaledes at Laanet indfries indenfor den oprindelig stipulerede Tid; under ekstraordinære Omstændigheder kan Bestyrelsen endog forlænge den for Indfrielsen oprindelig fastsatte Tid, dog ikke ud over 15 Aar i det hele. Alle Nr. 29. Lov af 16. November om en Laaneafdeling af Islands Fiskerifond.

Nr. 29. verið ákveðið, — allt að 15 árum alls. Allar afborganir til lánsdeildarinnar hafa lán-
16.
nóvbr. takendur rjett til að greiða með vaxtabrjefum lánsdeildarinnar eptir ákvæðisverði.

10. gr.

Öllum afborgunum af lánnum skal verið til að innleysa vaxtabrjef þau, er lánsdeildin hefur gefið út. Vaxtabrjef má innleysa annaðhvort með því að kaupa vaxtabrjef, eða með útdrætti, sem notarius publicus sjer um. Númer þeirra vaxtabrjefa, sem þannig kynnu að verða dregin út, skal auglýsa með 9 mánaða fyrirvara.

Nú glatast vaxtabrjef lánsdeildarinnar, sem nafnskráð er í bókum hennar, og getur þá stjórn lánsdeildarinnar innkallað handhafa brjefsins með 12 mánaða fyrirvara með auglýsingu, er birt sje þrisvar sinnum samfleytt í því blaði á Íslandi, er flytur opinberar auglýsingar, og í Ríkistiðindunum í Kaupmannahöfn. Ef enginn gefur sig fram með brjefið í tæka tíð, getur stjórn lánsdeildarinnar útgefið handa hinum skráða eiganda þess nýtt vaxtabrjef með sömu upphæð sem það, er glataðist, án þess að nokkur annar, er vaxtabrjefið kann að hafa verið afsalað, geti þar fyrir gjört kröfu á hendur lánsdeildinni.

Um ógilding annara vaxtabrjefa lánsdeildarinnar fer eptir almennum lögum.

11. gr.

Þegar lánið er komið í gjalddaga, hefur lánsdeildin rjett til þess, ef veðið er fasteign, að láta selja veðið við opinbert uppboð án undangengins dóms, sáttar eða fjárnáms, eptir reglum þeim, sem settar eru í tilskipun um fjárforráð ómyndugra, dags. 18. febr. 1847, 10. gr., eða, ef þörf er á, að láta leggja lánsdeildinni það út til eignar. Veðsettum fiskiskipum og öðru veðsettu lausafje getur lánsdeildin gengið að og látið gjöra fjárnám í, hvar sem veðið er, eins og sátt hefði verið gjörð um skuldina. Lánsdeildin þarf ekki að láta neinn mæta fyrir sína hönd við uppboðið eða fjárnámið, og mótmæli skuldunauts verða þar ekki tekin til greina, nema þau sjeu auðsjáanlega á fullum rökum byggð, og eigi verður heldur uppboðinu eða fjárnáminu frestað með neinni áfrýjun. Aptur á móti ber lánsdeildin ábyrgð á því, að krafa hennar sje rjett og að hún sje komin í gjalddaga, og skuldunautur getur, ef hann vill, höfðað mál á móti henni til að fá endurgoldið allt það tjón, sem hann kann að hafa beðið við uppboðið eða fjárnámið, sem og málskostnað skaðlaust.

Rjett er, að lánsdeildin semji svo um við skuldunauta sína, að uppboð á veðum megi halda á skrifstofu uppboðshaldara.

Ákvæði greinar þessarar gildir einnig um lán úr Fiskiveiðasjóði Íslands.

12. gr.

Verja má fje ómyndugra og opinberra stofnana, þar á meðal viðlagasjóðs lands-
sjóðsins, til að kaupa vaxtabrjef lánsdeildarinnar, en þó eigi fyrir hærra verð, en ákvæðis-
isverð eða gangverð, ef það nær ekki ákvæðisverði.

13. gr.

Stjórn sjóðsins skulu 2 menn hafa á hendi, er stjórnarráðið skipar, og skal að minnsta kosti annar þeirra hafa fengizt við að reka fiskiveiðar. Verksvið þeirra skal nánar ákveða í reglugjörðinni.

Landsbankinn skal hafa á hendi reikningsstörf og gjaldkerastörf lánsdeildarinnar.

Nr. 29. Lög 16. nóvember um lánsdeild við Fiskiveiðasjóð Íslands.

Afdrag skal retsgyldig kunne erlægges i de af Laaneafdelingen udstedte Obligationer til paalydende Værdi.

Nr. 29.
16.
Novbr.

§ 10.

Alle Afdrag paa Laan anvendes til Indløsning af de af Laaneafdelingen udstedte Obligationer. Saadan Indløsning kan finde Sted enten ved Indkøb eller efter Udtrækning ved Notarius publicus; med 9 Maaneders Varsel skal Numrene paa de saaledes udtrukne Obligationer bekendtgøres.

Laanebestyrelsen kan, naar en Obligation, der i Afdelingens Bøger er noteret paa Navn, bortkommer, ved Bekendtgørelse, som indrykkes 3 Gange efter hinanden i det til offentlige Bekendtgørelser i Island bestemte Blad og i Statstidenden i København, med 12 Maaneders Varsel indkalde Ihændehaveren af Obligationen. Hvis ingen melder sig med Obligationen i rette Tid, kan Laanebestyrelsen meddele den, paa hvis Navn den er noteret, ny Obligation til samme Beløb, som den bortkomne, uden at Tredjemand, til hvem Obligationen maatte være overdraget, derfor kan have Tiltale mod Afdelingen. —

Med Hensyn til Mortifikation af Afdelingens andre Obligationer forholdes efter den almindelige Lovgivning.

§ 11.

Naar Laanet er forfaldent til Betaling, har Laaneafdelingen Ret til, naar Pantet er fast Ejendom, uden forudgaaende Dom, Forlig eller Eksekution at lade det bortsælge ved offentlig Auktion efter de i Anordning ang. umyndiges Midler af 18. Febr. 1847 § 10 indeholdte Regler eller om fornødent lade det udlægge Laaneafdelingen til Ejendom. I pantsatte Fiskerifartøjer og andet pantsat Løsøre kan Laaneafdelingen lade gøre Udlæg, hvorsomhelst Pantet antræffes, som om der var indgaaet Forlig om Gælden. Laaneafdelingen behøver ikke at lade nogen møde paa sine Vegne ved Auktionen eller Udlæget, ved hvilke Skyldnerens Indsigelse ikke tages til Følge, medmindre de er øjensynlig begrundede, ligesom heller ikke Auktionen eller Udlæget skal kunne standses ved nogen Paaankning til højere Ret. Laaneafdelingen bærer derimod Ansvaret saavel for Fordringens Rigtighed som for, at den er forfalden til Betaling, og det staar Skyldneren frit for at anlægge Regressøgsmaal til at erholde erstattet ethvert Tab, som han har lidt ved Auktionen og Udlæget samt alle Sagsomkostninger skadesløst.

Laaneafdelingen kan retsgyldig forene sig med sine Debitorer om, at Auktioner over Panter kan holdes paa Auktionsforvalterens Kontor.

Disse Bestemmelser gælder ogsaa for de af Islands Fiskerifond bevilgede Laan.

§ 12.

Umyndiges og offentlige Stiftelsers Fonds, derunder Landskassens Reservefonds Midler, kunne anbringes i Laaneafdelingens Obligationer, men dog kun til en Pris, der ikke overstiger deres paalydende Beløb, eller deres Værdi, naar denne er under pari.

§ 13.

Laaneafdelingens Bestyrelse bestaar af to af Islands Ministerium beskikkede Mænd, hvor af i alt Fald den ene skal være en i praktisk Fiskerivirksomhed sagkyndig Mand. De nærmere Bestemmelser om Bestyrelsens Virksomhed fastsættes i Regulative.

Islands Landsbank ^{er} overtager Laaneafdelingens Regnskabs- og Kassererforretninger.

Nr. 29. Lov af 16. November om en Laaneafdeling af Islands Fiskerifond.

Nr. 29. Til borgunar fyrir störf við lánsdeildina má verja allt að 1500 kr. á ári, eptir því
 16. n.óvbr. sem nánar verður ákveðið í reglugjörðinni.

14. gr.

Fiskiveiðasjóður Íslands skal greiða tillag til lánsdeildarinnar 2000 kr. á ári í næstu 5 ár.

15. gr.

Reikninga lánsdeildarinnar skal auglýsa í Stjórnartíðindunum. Að öðru leyti fer um reikning lánsdeildarinnar á sama hátt, sem um reikning Fiskiveiðasjóðsins.

16. gr.

Eigi síðar en 1913 skal landsstjórnin leggja fyrir alþingi frumvarp til laga viðvíkjandi framhaldi á útlánsstarfi því, er um ræðir í lögum þessum, ásamt skýrslu um reynslu þá, er þá er fengin um það. Eptir árslok 1913 má eigi veita nein ný lán úr lánsdeild Fiskiveiðasjóðsins, nema það hafi verið heimilað með nýjum lögum.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 16. nóvember 1907.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Frederik R.

(L. S.)

H. Hafstein.

Til Laaneafdelingens Administration kan anvendes indtil 1,500 Kr. aarlig efter
 som nærmere fastsættes i Regulativet.

Nr. 29.
 16.
 Novbr.

§ 14.

Fiskerifonden tilskyder som Bidrag til Laaneafdelingens Etablerings- og Administrationsudgifter 2,000 Kr. aarlig de 5 første Aar.

§ 15.

Laaneafdelingens Regnskaber bekendtgøres i Regeringstidende. Med Afdelingens Regnskab forholdes iøvrigt paa samme Maade som bestemt for Fiskerifondens Regnskab.

§ 16.

Senest for det i 1913 sammentrædende Alting bliver der af Regeringen at forelægge et Lovforslag om Fortsættelse af den i nærværende Lov omhandlede Udlaansvirksomhed ledsaget af Beretning om de indtil da indvundne Erfaringer om Virksomheden. Uden Hjæmmel i en saadan ny Lov kan der ikke efter Udgangen af Aar 1913 bevilges nye Laan af Fiskerifondens Laaneafdeling.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 16. November 1907.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

(L. S.)

H. Hafstein.

Islands Ministerium, den 16. November 1907.

H. Hafstein.

Ólafur Halldórsson.